

The background of the page is white, featuring several thin, light blue lines that flow and curve across the space, resembling water ripples or abstract organic shapes. These lines are scattered throughout, with some forming larger, irregular loops and others being more linear and sweeping.

WATER LAND

MISSIE, VISIE EN
ORGANISATIESTRUCTUUR

MISSIE

Waterland vzw brengt het water tot leven in jouw buurt.

We bouwen samen met burgers en professionals aan een gezond watersysteem in Vlaanderen - voor mens én natuur.

Door burgerbetrokkenheid, cocreatie, kennisdeling en concrete terreinrealisaties tonen we dat zorg voor water loont: voor biodiversiteit, leefkwaliteit en klimaatbestendigheid.

We verbinden burger en beleid, land en water, actie en kennis.

Zo versnellen we de transitie naar een Vlaanderen waar proper, voldoende en beleefbaar water de norm is.

Figuur 1: Waterland realiseert: In Leuven Vaartkom creëerde we een mini-biotoop (watertuin en drijvende eilanden) die inspelen op de lokale watercondities, midden in de stad. © Tractebel

*EEN GEZOND WATERSYSTEEM IS
VOOR WATERLAND
een weerbaar Vlaanderen dat
robuust kan reageren op droogte
en overstromingsuitdagingen met
proper water en natuurlijke condities
voor biodiversiteit.*

Figuur 2: Urban Swim Brugge 2024

VISIE

Waterland werkt aan een toekomst waarin water weer richtinggevend wordt voor de inrichting van ruimte, infrastructuur en landschap. Waterland versterkt de maatschappelijke transitie naar gezonde watersystemen door burgers, ontwerpers, kennisinstellingen en overheden te verbinden in praktijkgericht onderzoek en cocreatie. We gebruiken participatieve methoden die inzicht en betrokkenheid vergroten, met tastbare verbeteringen in beleid en omgeving als resultaat. Zo bouwen we aan gezonde watersystemen en veerkrachtige gemeenschappen. Hiervoor zetten we in op drie transities:

Van een technisch weerbaarder naar een gezond watersysteem

De droogte en overstromingen van de afgelopen jaren hebben duidelijk gemaakt dat we water meer ruimte moeten geven om Vlaanderen weerbaarder te maken tegen de klimaatverandering. Mede dankzij het expertenpanel zijn al eerste stappen gezet, maar er ligt nog een lange weg voor ons. We streven naar een Vlaanderen waarin waterkwaliteit, waterkwantiteit en ruimte in evenwicht zijn.

Door natuurlijke processen te herstellen, creëren we veerkrachtige landschappen die bescherming en biodiversiteit verenigen met een hoge leefkwaliteit.

Van infrastructuurdenken naar blauw-groen realiseren

Ondanks de duidelijke meerwaarde¹ van natuurgebaseerde oplossingen wordt er verhoudingsgewijs nog steeds meer geïnvesteerd in betonnen infrastructuur dan in natuurlijke alternatieven. In Vlaanderen, waar bijna elke vierkante meter onder druk staat, wordt nog te vaak en te snel gekozen voor louter ingenieurstechnische oplossingen. Water meer ruimte geven door het vrij te laten stromen in beken, rivieren en de publieke ruimte, en het maximaal te laten infiltreren waar het valt, levert aanzienlijke winsten op voor waterkwaliteit en -kwantiteit. Tegelijk versterkt dit de biodiversiteit, de leefkwaliteit en de klimaatbestendigheid.

¹ Over de bewezen meerwaarde van natuurgebaseerde oplossingen: <https://www.oecd.org/en/topics/nature-based-solutions-and-climate-resilient-infrastructure.html>

Van overheid naar een brede beweging

In een waterland waar we water niet zomaar laten wegstromen, is iedereen aan zet: elke burger, elke beheerder en elke ruimtegebruiker. Die gedeelde verantwoordelijkheid wordt vandaag nog onvoldoende maatschappelijk aangevoeld en benut. Daarom bouwen we aan een cultuur waarin waterbeleid niet enkel een zaak is van instellingen, maar van de hele samenleving. Door burgers te betrekken, ontwerpers te inspireren en beleidsmakers te overtuigen, groeit water uit tot een gedeelde verantwoordelijkheid én een bron van verbondenheid.

Waterland vzw staat voor een toekomst waarin we niet alleen met water leven, maar ook voor water zorgen - samen, stap voor stap, van beekvallei tot dorpsplein.

WAARDEN

Transitie-gedreven

We experimenteren en testen: door te doen kan je meer leren dan door te vergaderen. Met burgerwetenschappers en open water zwemmers duiken we het water in op een verfrissende en plezierige manier. Stapsgewijs begeleiden we burgers en overheden om water een duurzame plek te geven in wijken en waterlopen.

In samenwerking met professionals tonen we welke wateroplossingen werken, wat het effect ervan is en hoe je structurele stappen zet. We willen verbeteringen systemisch verankeren en opschalen naar heel Vlaanderen.

Verbindend

We brengen disciplines, sectoren en mensen samen. Verbinding is onze methode én ons doel: alleen door samenwerking komt systeemverandering tot stand. Dit doen we omdat dit nodig is om de nodige transitie zoals beschreven in onze visie te bewerkstelligen. De uitdagingen waar we voor staan kunnen we enkel aanpakken door samen te werken met andere organisaties, met burgers en met overheden.

Creatief

Creativiteit zit in het DNA van Waterland. Creativiteit om moeilijke boodschappen op een frisse manier over te brengen naar burgers en beleidsmakers. Creativiteit om vastgeroeste ideeën tegen het licht te houden en er haalbare alternatieven langs te leggen. We zetten onze creativiteit in om innovatieve activiteiten, acties en oplossingen te bedenken in onze werking.

Optimistisch activistisch

Het is veel gemakkelijker om te zeggen dat iets niet kan. Dat zwemmen in open water gevaarlijk is. Dat een ecologische waterloop in de stad niet kan. Er zijn altijd redenen te bedenken waarom iets NIET kan. Het is echter onze plicht om optimistisch en hoopvol te zijn. Hoopvol betekent niet naïef. Hoopvol is kiezen om te werken en actie te ondernemen om die verandering in de wereld te realiseren. Onze waterlopen en onze kinderen verdienen dit.

Ambitieuus

Zowel in onze werking als in onze plannen zijn we ambitieus. Als je integraal rond waterkwaliteit werkt, moet je ambitieus zijn. We omarmen hierin de complexiteit van integraal waterbeheer. Ambitieuus betekent dus ook kwalitatief hoogstaand. We bouwen expertise op om de lat steeds iets hoger te leggen. Omarm de complexiteit en omarm de chaos, zijn drivers om integraal te werken.

“Waterland schakelt moeiteloos tussen burgers en beleidsmakers. Met hun creatieve werkwijze vergroten ze waterbewustzijn en wegen ze op het strategisch debat over water in onze omgeving”

- Mien Quartier bij uitreiking Green Deal Wisselboom

Stad Genk - Transitie manager Stiemer

“Waterland zorgt voor de nodige verbeelding over water die we missen”

- Yves De Weerd

VITO - Research Coördinator Sustainability Transitions

DE ORGANISATIE

DAGELIJKSE WERKING

Waterland heeft een compacte en vlakke organisatiestructuur met duidelijke rollen en sterke onderlinge afstemming.

De coördinator, Lieven Symons, draagt de zakelijke en inhoudelijke verantwoordelijkheid voor de dagelijkse werking. Zowel de strategische als organisatorische planning valt onder zijn bevoegdheid, inclusief de prospectie voor financiële verbreding. Bij het opstarten en de kwaliteitsbewaking van projecten coacht en ondersteunt hij de twee medewerkers. Dagelijkse beslissingen worden door de coördinator genomen, terwijl grotere beslissingen, zoals beschreven in de delegatiematrix van het huishoudelijk reglement, met bestuurlijke inspraak worden genomen. Wekelijkse teamoverleggen, halfjaarlijkse toekomstgesprekken en per kwartaal "hoe-ist?"-gesprekken zorgen voor een open dialoogcultuur binnen het team.

De twee medewerkers, Emma Loosveld en Simon Thys, nemen verschillende taken binnen de werking op. Beiden zijn actief binnen diverse projecten, zoals Waterwijs Brugge, ondersteuning van gemeenten rond zwemmen, burgerwetenschapsprojecten en campagnes. Daarnaast zijn er duidelijke afspraken over communicatieve taken: Emma richt zich op sociale media, terwijl Simon de fondsstrategie verder uitwerkt. Binnen het kennis- en bewegingswerk wordt Simons ervaring in stakeholdermanagement maximaal ingezet, en Emma's creatieve en grafische competenties vloeien door in verschillende aspecten van de werking.

Waterland organiseert zich projectmatig. Ook dagelijkse taken, zoals sociale media, worden als projecten behandeld. Voor elk project worden rollen afgesproken: (1) verantwoordelijke, (2) medewerker en (3) helikopterrol. Zo kan iedereen optimaal worden ingezet op zijn of haar competenties en is volledig helder wie welke rol in de werking opneemt.

Figuur 3: Waterland vzw - dagelijkse werking. Lieven, Emma en Simon

BESTUUR

Het bestuur waakt over de strategische doelen van Waterland. We organiseren minstens 6 keer per jaar een bestuursoverleg, waarvan 4 keer fysiek. Tussendoor kunnen extra overleggen gepland worden wanneer nodig. Met hun brede ervaring in de watersector en organisatiebeheer zitten ze in de cockpit van Waterland. De strategische verbreding van het bestuur (2024) met hun diversiteit aan expertise zorgt ervoor dat er op verschillende aspecten ervaring ingebracht wordt en dus gestuurd kan worden. De grote lijnen worden in het bestuur uitgezet en samen met de dagelijkse werking afgestemd hoe deze in de praktijk worden doorvertaald. Tegelijk waken ze organisatorisch en financieel erover dat Waterland een robuuste professionele organisatie blijft.

Het bestuur wordt voor een termijn van drie jaar verkozen door de leden van de algemene vergadering. We streven naar een genderevenwicht in de samenstelling van het bestuur en een diversiteit in expertises en competenties. De bestuurders treden collectief op als college. De bestuurders hebben geen statutaire specifieke functies. Om een "twee-ogen principe" te waarborgen werden bestuurdersrollen samen met de vernieuwde bevoegdheidsmatrix in de voorjaars-AV van 2026 voorgelegd.

De voorzitter zit de vergadering voor en bereidt samen met de coördinator het overleg voor. Daarnaast koppelt het team 1 maal per maand terug met een update van de belangrijkste zaken. Zo houdt het team het gehele bestuur goed up-to-date over de dagelijkse werking. We organiseren de bestuursvergaderingen zo dat we de Waterlandupdate enkel bespreken indien er vragen zijn, waardoor we de agenda meer gericht kunnen houden op discussie- en beslispunten. Zo oefent het bestuur ook zijn controlefunctie uit op het dagelijks beheer van de organisatie.

Het financiële beheer van de organisatie wordt door de coördinator voorbereid en samen met de penningmeester gevalideerd. Minstens 1 maal per kwartaal stemmen penningmeester en coördinator af met elkaar. De boekhouding wordt bijgestaan door een extern boekhoudkantoor, net zoals de personeelsadministratie kan rekenen op ondersteuning van een sociaal secretariaat.

Voor het personeelsbeleid fungeert één van de bestuurders als intern vertrouwenspersoon, naast onze externe vertrouwenspersoon bij IDEWE. Ook bij aanwervingen is minstens 1 bestuurder betrokken bij de interviews. Bij evaluaties van het team is deze persoon ook betrokken.

Het bestuur stuurt mee op de communicatieve profilering van Waterland. In de uitbouw van communicatiestrategieën en het uitbouwen van sponsoring-pakketten is steeds één bestuurder betrokken.

<u>Wie?</u>	Rol in bestuur
<u>Henri Lebbe</u>	Voorzitter
<u>Hannes Cosyns</u>	Secretaris
<u>Elina Bennetsen</u>	Penningmeester
<u>Dré Maes</u>	HR
<u>Karolien Van Dyck</u>	Communicatie
<u>Bram Abrams</u>	Klankbord
<u>Ann Crabbé</u>	Klankbord

Bestuursamenstelling januari 2026

ALGEMENE VERGADERING

Waterland heeft een jaarlijkse Algemene Vergadering. In de AV komt een brede groep van onze partnerorganisaties en geëngageerde profielen uit ons netwerk samen. Ze vormen een klankbord en geven voeding aan onze organisatie. We hebben in 2023 onze Algemene Vergadering stevig uitgebreid in type actoren, kennis disciplines, methodologische experts, technische experts... en zullen in de komende periode hier verder op inzetten. Onze AV is een bewuste bonte verzameling van expertises, individuen en organisaties.

Met de AV wensen we de centrale vraag "Doen we de juiste dingen?" steeds scherp krijgen. Doordat de AV ook in dit dossier (opmaak en goedkeuring) wordt meegenomen zijn ze onderdeel van het meerjarenplan. Samen met hen gaan we continu op zoek hoe we concrete invulling geven aan deze uitgestippelde weg. Daarnaast zal de AV in 2026 ook ingezet worden om de rol en invulling van 'de Waterland-beweging' mee te vormen. Ook in 2029 wordt de AV in de reflectieperiode voorafgaand aan de visitatiecommissie actief ingezet.

Jaarlijks organiseren we één formele Algemene Vergadering en één 'open' Algemene Vergadering. Naar analogie van het model van 'de transformisten' uit het sociaal-cultureel werk, wordt deze 'open AV' georganiseerd waar elk lid van de algemene vergadering één gast mag meebrengen. Ook de personen en organisaties uit de beweging zullen hier komende jaren een centralere rol in krijgen. In deze open AV's zetten we experts uit de beweging (bijv Leo van Broeck) in om inspiratie te geven, organiseren we werksessies en zorgen we voor voldoende (netwerk) uitwisseling.

Elina Bennetsen
Hannes Cosyns
Dré Maes
Karolien Van Dyck
Bram Abrams
Ann Crabbé
Henri Lebbe

Lieven Symons
Emma Loosveld
Simon Thys

Bart Pannemans
Stijn Van Hoey
Bram Vandekerckhove
Katrijn Van Den Broeck
Zuzanna Rucka
Celine Callewaert
Maarten Bral
Lara Ferrante
Liesbeth Huybrechts

Wim Van Gils
Eef Thoen
Paul SteinBruck
Tim joye
Boud Verbeiren
Yves De Weerd
Mieke Nolf
Els Huigens

BBL
Join for water
Landscape urbanism
Breekijzer
Outdoor Swimming Belgium
Scivil
Gents Milieufrent
Goodplanet
De Milieuboot
De Waterkant
Natuur.Koepel
Dokano

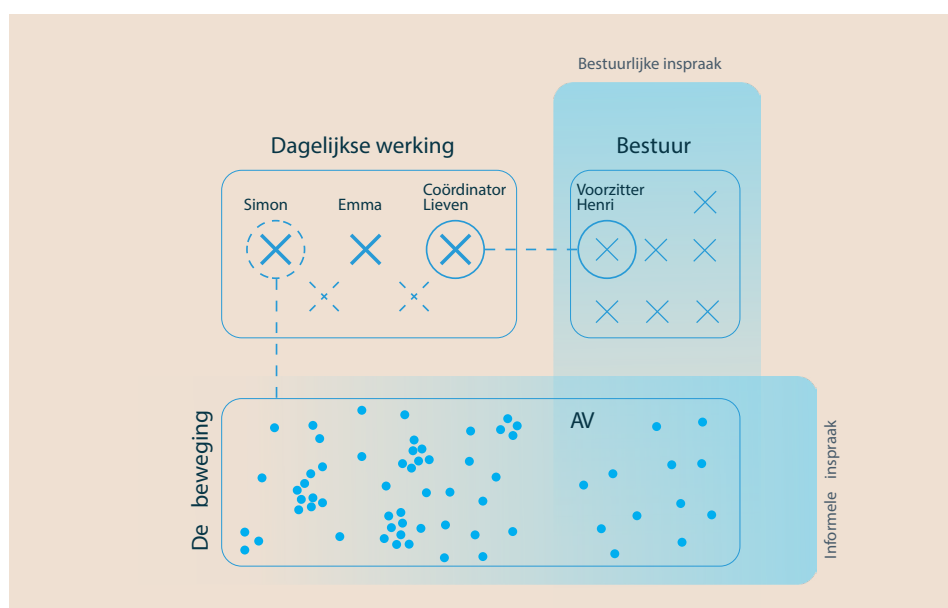
Samenstelling Algemene Vergadering
januari 2026

Figuur 4 Waterland vzw - Algemene vergadering

DE BEWEGING

Tot 2026 werd Waterland gevoed, gepusht en gedragen door een enthousiaste groep vrijwilligers, het Collectief. Deze groep van burgers heeft een hart voor water en is in het dagelijkse leven bezig met water. Sommigen komen uit studiebureaus, ontwerp bureaus, werken bij waterbeheerders, kenniscentra, middenveldorganisaties en administraties. Anderen zijn gewoon enthousiast over waterbeleving in de stad, biodiversiteit en gezonde waterlopen. De groep is gestart vanuit een Gentse context en heeft mee het creatieve en beleidsmatige DNA van Waterland gevormd.

De rol van dit Collectief voor de opstart van Waterland kan niet overschat worden en zal blijvend één van de groeperingen in de beweging blijven. Vanaf 2026 zullen we deze ervaringen en dynamieken transformeren naar een Vlaams brede beweging. Ons netwerk blijft groeien met individuele en georganiseerde engagementen. De mensen uit het Collectief blijven een rol opnemen in deze beweging en worden aangevuld met meer, nieuwe en soms tijdelijke samenwerkingsverbanden. Met deze beweging wordt de 'waterstem' uit Vlaanderen gecapteerd. Waar zijn deze enthousiaste burgers mee bezig, waar liggen noden en waar zoeken ze ondersteuning? De Waterland-beweging wordt zo een bottom-up stem die de organisatie voedt en stuurt. In onze verenigingsdemocratie krijgt deze vorm van informele, alternatieve inspraak een plek naast de formele bestuurlijke inspraak van het bestuur en de algemene vergadering.

Waterland neemt vandaag al een duidelijke verbindende rol op binnen het netwerk van geëngageerde burgers, burgerorganisaties en lokale en Vlaamse milieuverenigingen. Binnen de Watercoalitie stemmen we actief af met partners die elk een ander luik van het waterbeleid opnemen: BBL rond pesticiden en PFAS, Natuurpunt rond natuurgebieden en bedrijfslozingen, Breekijzer rond ontharding, terwijl Waterland het rioleringsverhaal en de uitdagingen van de bebouwde omgeving agendeert. Deze complementariteit zorgt voor een samenhangend en sterker waterverhaal richting beleid en samenleving.

Daarnaast werken we nauw samen met organisaties die inzetten op educatie, zoals GoodPlanet, zodat opgebouwde kennis en tools doorstromen naar scholen en workshops. Ook de burgergerichte aanpak die Waterland en Join For Water ontwikkelden binnen de startsubsidie wordt actief op elkaar afgestemd; in het najaar van 2026 organiseren we hierover een kennisdeelmoment.

Op lokaal niveau bouwen we structurele samenwerkingen uit met milieuverenigingen en burgerinitiatieven. Met Dokano organiseerden we dobberdagen, met lokale Natuurpuntafdelingen en organisaties zoals ISIS zetten we burgerwetenschapsacties op om lokale problematieken te agenderen. Regionale Landschappen ondersteunden we inhoudelijk bij tien subsidiedossiers 'Levend Water', wat bijdroeg aan hun succes. Ook kleinschalige organisaties en individuele burgers betrekken we actief, voortbouwend op netwerken zoals Drinkbare Schelde.

Deze kruisbestuiving toont zowel de noodzaak als het potentieel van een brede Vlaamse waterbeweging.

The background of the page is filled with several thin, light blue lines that flow and curve across the space, creating a sense of movement and fluidity, reminiscent of water or organic shapes.

WATER LAND

Januari 2026